

ÎNCHEIERE

27 noiembrie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Alexei Capaclî, Tatiana Capaclî, Vitalii Capaclî,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Alexei Capaclî, Tatiana Capaclî, Vitalii Capaclî împotriva Primarului s.Beșalma și Consiliului s.Beșalma privind anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, obligarea eliberării actelor, obligarea eliberării unui nou titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren,

împotriva deciziei din 10 iunie 2019 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 10 martie 2017, Alexei Capaclî, Tatiana Capaclî, Vitalii Capaclî au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului s. Beșalma, intervenient accesoriu Consiliul s.Beșalma privind anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, obligarea eliberării actelor, obligarea eliberării unui nou titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că la 15 noiembrie 2002 Primarul s.Beșalma a eliberat un certificat-extras din cartea de gospodărie la contul personal nr.242 referitor la casa de locuit situată în s.Beșalma, str.Molodeojnaia, 10 și apartenența ei cu drept de proprietate lui XXXXX.

La 01 februarie 2003 Primăria s.Beșalma a eliberat pe numele XXXXX. titlu de autentificare a dreptului de proprietate asupra lotului de lângă casă cu numărul cadastral XXXXX, situat în s.Beșalma, str.Molodeojnaia, 10.

La 09 septembrie 2015 Primarul s. Beșalma a eliberat un certificat-extras din cartea de gospodărie la contul personal nr.5 referitor la casa de locuit situată în s.Beșalma, str.Molodeojnaia, 10 și apartenența ei cu drept de proprietate lui XXXXX

Astfel datele indicate în aceste certificate-extrase din cartea de gospodării și titlul de autentificare a dreptului asupra casei de locuit și terenului de pe lângă

casă precum că ar fi aparținut cu drept de proprietate doar lui Capaclî D.M. și Capaclî P.C. nu corespund adevărului, iar ca rezultat aceste acte urmează a fi anulate din motivele ce succed.

Conform datelor din cartea de gospodărie la situația a.2002, în imobilul din s.Beșalma, str.Molodeojnaia, 10, locuiau XXXXX – tata, XXXXX – mama, XXXXX – feciorul, XXXXX – nora, XXXXX – nepotul. Dreptul de proprietate referitor la casa de locuit și terenul de pe lângă casă a fost înregistrat în anul 2003 pe numele doar a lui XXXXX și XXXXX. Însă, în temeiul art. 39 alin. (3) și (4) din Legea cadastrului bunurilor imobile, toate persoanele care erau membri de familie, inclusiv și cei minori, XXXXX – tata, XXXXX – mama, XXXXX – feciorul, XXXXX – nora, XXXXX – nepotul, în temeiul extrasului eliberat din cartea de gospodărie urmau a fi înregistrați ca proprietari ai bunurilor imobile, la caz proprietari ai casei de locuit și a lotului de pe lângă casă situate în s. Beșalma, str.Molodeojnaia, 10.

În urma eliberării certificatelor-extras din cartea de gospodărie nr.937 din 15 noiembrie 2002 și nr.29 din 09 septembrie 2015 cu date incorecte, dâșii au fost nemotivat excluși din numărul coproprietarilor și astfel au fost privați de dreptul de proprietate asupra bunului ce le aparține în virtutea legii, iar pentru restabilirea drepturilor încălcate și a intereselor legale este necesar de a recunoaște nule certificatele-extrase nr. 937 eliberat la 15 noiembrie 2002 și nr. 29 eliberat la 09 septembrie 2015, cât și titlul de autentificare a dreptului pentru lotul de teren de lângă casă.

Răspunsul dat de primarul s. Beșalma la cererea prealabilă nu corespunde solicitărilor lor, și nu a fost soluționat litigiul amiabil, din care motiv s-a adresat cu prezenta cerere în judecată.

Au solicitat reclamantii anularea certificatului-extras din cartea de gospodărie nr.937 din 15 noiembrie 2002 și certificatului-extras din cartea de gospodărie nr.29 din 09 septembrie 2015 eliberate de Primăria s.Beșalma; anularea ca fiind ilegal certificatul (titlul) cu privire la dreptul de proprietate asupra lotului de pe lângă casă cu numărul cadastral XXXXX, situat în s.Beșalma, str.Molodiojnaia, 10, eliberat pe numele lui Capaclî Dmitri; obligarea primarului s. Beșalma a elibera un certificat-extras din cartea de gospodărie la contul personal nr.242 la situația din anul 2002; eliberarea unui nou titlu cu privire la dreptul de proprietate asupra lotului de pe lângă casă situat în s.Beșalma, str.Molodiojnaia, 10, pe numele tuturor membrilor familiei Capaclî; Capaclî D.M., Capaclî P.C., Capaclî A.D., Capaclî T.I. și Capaclî V.A., încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 27 februarie 2018 a Judecătoriei Comrat, la cererea reclamantilor din 06 noiembrie 2017, a fost atras în proces în calitate de pîrît Consiliul s.Beșalma (f.d. 55, 56).

Prin cererea din 10 iulie 2018 reclamantii și-au concretizat cerințele din acțiune, solicitând anularea certificatului-extras din cartea de gospodărie nr.937 din 15 noiembrie 2002 și certificatului-extras din cartea de gospodărie nr.29 din 09 septembrie 2015 eliberate de Primăria s.Beșalma; anularea ca fiind ilegal certificatul (titlul) cu privire la dreptul de proprietate asupra lotului de pe lângă casă cu numărul cadastral XXXXX, situat în s. Beșalma, str.Molodiojnaia, 10, eliberat pe numele lui Capaclî Dmitri; obligarea primarului s. Beșalma a elibera

un certificat-extras din cartea de gospodărie la contul personal nr.242 la situația din anul 2002 indicând în el, toți membrii familiei Capaclî – Capaclî D.M., Capaclî P.C., Capaclî A.D., Capaclî T.I., Capaclî V.A., în vederea înregistrării dreptului de proprietate referitor la bunurile imobile cu numerele cadastrale – XXXXX.01, XXXXX.02 și XXXXX.03, situate pe str.Molodiojnaia, 10, s.Beșalma pe numele tuturor membrilor familiei; obligarea Primarului s.Beșalma și Consiliului s.Beșalma să elibereze un nou titlu cu privire la dreptul de proprietate asupra lotului de pe lângă casă, număr cadastral XXXXX, situat în s. Beșalma, str.Molodiojnaia, 10, pe numele tuturor membrilor familiei Capaclî – Capaclî D.M., Capaclî P.C., Capaclî A.D., Capaclî T.I. și Capaclî V.A., încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, s-a respins integral acțiunea înaintată de Alexei Capaclî, Tatiana Capaclî, Vitalii Capaclî, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 10 iunie 2019 a Curții de Apel Comrat, s-a respins ca neîntemeiată cererea de apel depusă de reprezentantul reclamantilor, avocatul Jecov N., cu menținerea hotărârii din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au constatat că din datele din cartea de gospodărie nu reiese că casa de locuit din s. Beșalma, str.Molodeojnaia, 10 ar fi gospodărie colhoznică, ci doar este indicată informația cine locuiește în casa nominalizată. Faptul locuirii reclamantilor în imobil din anul 2002 nu poate certifica că gospodăria era de tip colhoznică și că ei erau membrii gospodăriei de colhoznic. Prin urmare, reclamantii nu au prezentat probe ce ar confirma faptul că gospodăria era de tip colhoznică și ei au fost membrii gospodăriei de colhoznic, din care motiv a fost respinsă cerința privind obligarea eliberării certificatului-extras din cartea pe gospodărie pe cont personal nr.242 la situația din anul 2002 cu indicarea faptului, că imobilul acestei gospodărie aparține de asemenea și reclamantilor.

Cerința privind anularea titlului de autentificare a dreptului de proprietate referitor la terenul de pe lângă casă, cât și eliberarea unui nou titlu de autentificare a dreptului de proprietate în care să fie indicați inclusiv și reclamantii, a fost respinsă pe motiv că terenul de pe lângă casă a fost repartizat lui Capaclî Dmitri în temeiul deciziei Consiliului s.Beșalma, nr.9 din 07 septembrie 1993.

Instanța de apel a menționat că certificatul privind dreptul de proprietate asupra terenului aferent casei de locuit, repartizat de organele administrației publice locale poate fi recunoscut nul, doar în cazul anulării deciziei, care a servit drept temei pentru eliberarea acestui certificat. La caz, decizia Consiliului s.Beșalma, nr.9 din 07 septembrie 1993 privind acordarea terenului de pe lângă casă lui Capaclî Dmitri nu a fost contestată de nimeni, iar reclamantii nu au solicitat anularea actului care a servit drept temei pentru eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren. Totodată reclamantii nu au prezentat probe ce ar fi confirmat că terenul aferent casei de locuit le-a fost repartizat lor.

Instanța de apel a concluzionat că lipsesc temeiuri pentru anularea titlului asupra terenului aferent casei de locuit eliberat pe numele lui Capaclî Dmitrii, cu

eliberarea unui nou titlu asupra terenului aferent casei de locuit pe numele Capaclî D.M., Capclî P.C., Capaclî A.D., Capaclî T.I. și Capaclî V.A.

La 19 iulie 2019 Alexei Capaclî, Tatiana Capaclî, Vitalii Capaclî, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei din 10 iunie 2019 a Curții de Apel Comrat și hotărârii din 21 decembrie 2018 a Judecătoria Comrat, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a cerințelor din acțiune.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a aplicat legea care urma a fi aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea. Astfel, instanța de apel doar a repetat argumentele primei instanțe care sunt vădit neîntemeiate și contradictorii, precum că nu au fost prezentate probe în confirmarea faptului că dâșii erau membri a gospodăriei colhoznice, și că gospodăria lui Capaclî D. era colhoznică.

Proba că obiectele bunului imobil amplasate în s.Beșalma, str.Tineretului, 10, au aparținut membrilor fostei gospodăriei colhoznice, este singur faptul de înregistrare primară a dreptului de proprietate asupra casei menționate, care a fost efectuată anume în baza extrasului din registrul de evidență a gospodăriilor de populație, eliberat de către autoritatea publică locală pentru înregistrarea primară a dreptului de proprietate comună în devălmășie în privința bunurilor imobile, care aparțineau membrilor fostei gospodării colhoznice, în ordinea prevăzută de art. 39 alin. (4) din Legea cadastrului bunurilor imobile.

Au menționat că temeiul de drept stabilit prin lege pentru înregistrarea primară a dreptului de proprietate comună în devălmășie asupra bunurilor imobile nu stabilește cerințe referitor la confirmarea de către membrii gospodăriei a statutului de membri a gospodăriei colhoznice.

Au indicat că instanța de apel a ignorat faptele că reclamantii, familia Capaclî au locuit în componența fostei gospodării colhoznice, în casa indicată din a.1991, ceea ce se confirmă prin înscrisurile din registrul de evidență a gospodăriilor de populație.

Au specificat că reieșind din componența nominală a fostei gospodării colhoznice la situația din a.1993, așa și la cea din a.2003, terenul de pe lângă casă, care în conformitate cu prevederile art. 11 din Codul funciar trebuia să fie atribuit în proprietatea comună în devălmășie tuturor membrilor familiei Capaclî, ca sector de teren din intravilan pentru casă, anexe gospodărești și grădină atribuite în conformitate cu legislația și pentru aceasta trebuia să fie înregistrat dreptul de proprietate comună în devălmășie a tuturor cinci persoane membri a fostei gospodării colhoznice.

Au invocat că este neveridic argumentul exprimat de către instanțele de judecată privind netemeinicia cerințelor cu privire la anularea certificatului (titlului) care confirmă dreptul de proprietate asupra terenului de pe lângă casă, din motivul necontestării deciziei Consiliului s.Beșalma, nr.9 din 07.09.1993 pentru executarea cărei a fost eliberat certificatul indicat or, în certificatul care confirmă dreptul de proprietate asupra terenului de pe lângă casă era indicată nu decizia Consiliului s.Beșalma, dar decizia Primăriei, care în realitate nu atribuia loturi de teren, dar avea un alt conținut care stabilea termenul de eliberare a actelor temporare, care confirmă dreptul de proprietate asupra pământului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se

declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 10 iunie 2019 a Curții de Apel Comrat a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces conform scrisorii de însoțire la 08 iulie 2019 (f.d. 149).

Prin urmare, recursul declarat de Alexei Capaclî, Tatiana Capaclî, Vitalii Capaclî la 19 iulie 2019, au fost depuse în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Alexei Capaclî, Tatiana Capaclî, Vitalii Capaclî, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară,

sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat Alexei Capaclî, Tatiana Capaclî, Vitalii Capaclî, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursurile declarate nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera inadmisibil recursul declarat de Alexei Capaclî, Tatiana Capaclî, Vitalii Capaclî.

În conformitate cu art. 270, 433 lit.a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Alexei Capaclî, Tatiana Capaclî și Vitalii Capaclî.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh